

Työvalmennussäätiö Luotsi sr

Tilinpäätös ja toimintakertomus
1.1. - 31.12.2021

Työvalmennussäätiö Luotsi sr

Parolantie 34

13130 Hämeenlinna

Kotipaikka Hämeenlinna

Y-tunnus 1881647-0

Sisällys

	Sivu
Toimintakertomus	3
Tuloslaskelma	26
Tase	28
Liitetiedot	29
Tilinpäätöksen allekirjoitus	32
Tilinpäätösmerkintä	32
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	33

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2031 asti.

Tilinpäätöksen on toteuttanut

Onvire Oy

Sisällysluettelo

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS.....	1
HALLINTO	2
LIIKKEENLUOVUTUS	3
PALVELUT JA HANKKEET	3
ASIAKAAT ERI PALVELUISSA.....	3
VAIHTOEHTOINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ JA OPINNOLLISTAMINEN.....	5
TYÖLLISYYSPALVELUT.....	6
KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA JA SOSIAALINEN KUNTOUTUS	7
MIELENTERVEYSPALVELUT JA AVOTYÖ	7
VAMMAISPALVELUT JA AVOTYÖ	7
PÄIVÄTOIMINTA.....	8
LUOTSI LIVING LAB -KOKEILU.....	8
TYÖLLISYYSPOLIITTINEN HANKE: KIERTOTIE – REITTI TYÖHÖN.....	8
HYPPY-HANKE – RAKENNUSOSAT JA MATERIAALIT KIERTOON.....	9
HTR-LOGISTIIKKAKESKUS-HANKE.....	9
TOIMINTAYKSIKÖT	10
VALMENNUSPALVELUT.....	10
TIIRIÖN TOIMINTAYKSIKKÖ.....	10
TIIRIÖN TOIMINTAYKSIKKÖ: PUKUVUOKRAAMO	10
TIIRIÖN TOIMINTAYKSIKKÖ: LÖYTÖTAVARATOIMISTO	11
TIIRIÖN TOIMINTAYKSIKKÖ: KIERRÄTYSMYYMÄLÄ	12
RAKENNUSKIERRÄTYS.....	12
SAMPOLAN LOUNASRAVINTOLA JA KEITTIÖ	13
TYÖTOIMINTA MAJAKKA	14
TYÖTOIMINTA VIISARI.....	15
AVOTYÖ JA TUETTU TYÖ.....	16
LUOTSIN TOIMINTAKESKUS LAMMI	16
LUOTSIN LAMMIN VAMMAISPALVELUIDEN PÄIVÄTOIMINTA	17
TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA VUODEN 2022 NÄKYMÄT	18
TALOUDELLINEN TULOS JA TILINPÄÄTÖS	19

Työvalmennussäätiö Luotsi sr.

Parolantie 34

13130 HÄMEENLINNA

Y-tunnus: 1881647-0

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Työvalmennussäätiö Luotsin toiminta täytti 17 vuotta 1.4.2021.

Vuonna 2021 säätiö järjesti sääntöjensä mukaista työvalmennusta ja -toimintaa pitkäaikaistyöttömille, nuorille, mielenterveyskuntoutujille, kehitysvammaisille ja muille vaikeasti työllistyville henkilöille sekä etsi heille jatkopolkuja. Valmennuspäiviä oli 33 535 ja asiakkaita 383. Opiskelijoita ja harjoittelijoita oli oppilaitoksista yhteensä 5 ja päiviä 130.

Säätiön ohjaus- ja hallinto henkilöstöä oli vuonna 2021 30, vakinaisia oli 26 ja määräaikaista 4. Säätiön ohjaus- ja hallinto henkilöstö on vuoden 2021 aikana lisääntynyt kahdella henkilöllä. Lisäksi oppisopimuksella työskenteli 2 henkilöä.

Luotsin työntekijän omaehtoisessa tutkintoon johtavassa opiskelussa läsnäoloa oppilaitoksessa edellyttäviin lähipäiviin voidaan käyttää korkeintaan yksi työpäivä neljässä viikossa. Opinnäytteen aiheen on hyödynnettävä työnantajaa. Vuonna 2021 yksi esimies suoritti JET-tutkinnon.

Henkilökunnan etuihin ovat kuuluneet liikunta- ja kulttuurisetelit. Työterveyshuollosta on huolehtinut Finla Työterveys.

Työsuojelutoimikunta on kokoontunut säätiön yksiköissä ja suorittanut säännöllisesti työolosuhteiden, kuormitustekijöiden ja toimintatapojen arviointia. Työsuojelutoimikunta on hoitanut myös työhyvinvointiryhmän tehtävät.

Liikevaihto 2021 oli 1 864 906,24 € (2 192 839,12 € vuonna 2020). Liikevaihto pieneni 15 % vuodesta 2020. Liikevaihdon pienenemisen merkittävin syy oli muille kuin Hämeenlinnan kaupungille ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnalle tapahtuvan myynnin yhtiöittäminen säätiön 100 % omistamalle Luotsin Kehitys Oy:lle.

Taloudellisesti negatiivisen vuoden 2020 jälkeen Luotsin tulos 2021 on positiivinen 74 095,94 € (vuonna 2020 negatiivinen 228 357,23 €). Positiivisen tuloksen myötä oman pääoman negatiivisuus väheni vastaavasti: 2021 lopussa oma pääoma on taseessa miinuksella 256 638,61 € (330 734,55 € vuonna 2020). Luotsi sai ajanjaksolle 1.11.2020 – 28.2.2021 Valtiokonttorin yritysten määräaikaista kustannustukea (ns. koronatuki) 82 468,37 €.

Säätiön monipuolinen yhteistyöverkosto tukee säätiön toimintaa ja toiminnan kehittämistä, asiakastyötä sekä hankkeiden suunnittelua ja toteuttamista. Laaja-alaisinta on ollut verkostoituminen Hämeenlinnan kaupungin sosiaalitoimen, työllisyystiimin/työllisyyden kuntakokeilun, tilapalveluiden, Hyvän Tahdon Ruokajakeluverkoston, Hämeen ammattikorkeakoulun, KK-Tavastian, muiden oppilaitosten, TYP:n, Te-hallinnon, opinnollistamis- ja työllistämisyhteistyön sekä laajan yritysverkoston kanssa. Yhteistyön intresseinä ovat yhteinen asiakas ja palveluiden kehittäminen.

Luotsi-säätiö on Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry:n, Säätiöoktetti ry:n, Suomen Kierrätyskeskusten yhdistyksen sekä Hämeen Kauppakamarin jäsen. Säätiön toimitusjohtaja oli Hämeen Kauppakamarin osaamisvaliokunnan jäsen.

Säätiön sääntömuutos ja nimenmuutos on rekisteröity 11.12.2020. Sääntömuutoksessa Hämeenlinnan Seudun Työvalmennussäätiö Luotsin uudeksi nimeksi tuli Työvalmennussäätiö Luotsi sr. Säätiön toiminnan tarkoitus ei muuttunut sääntömuutoksessa. Sääntömuutoksen myötä vuonna 2021 säätiön hallituksen nimittivät Hämeenlinnan kaupunki sekä Hämeenlinna-Vanajan seurakunta, joihin säätiö on in house -asemassa. Säätiön tytäryhteisöaseman lisäksi Hämeenlinnan kaupungin hallitus nimesi 8.11.2021 säätiön Hämeenlinnan kaupungin strategiseksi yhteisöksi.

Luotsin vuosi 2021 tarkoitti paitsi koronapandemian, myös Luotsi Kehitys -tytäryhtiöjärjestelyn myötä jatkuvaa sopeutumista muuttuviin olosuhteisiin.

HALLINTO

Luotsi-säätiön ylin toimielin on hallitus. Se kokoontui 15 kertaa, joista 1 oli sähköpostikokous.

Hallituksen jäsenet vuonna 2021:

- Marko Ahtiainen, puheenjohtaja, Hämeenlinnan kaupunki
- Risto Salminen, varapuheenjohtaja, Hämeenlinnan kaupunki
- Vesa Kaloinen, Hämeenlinnan kaupunki
- Piia Olkinuora, Hämeenlinnan kaupunki
- Pirkko Uotila, Hämeenlinnan kaupunki
- Kimmo Reinikainen, Hämeenlinna-Vanajan seurakunta

Hallituksen esittelijänä ja sihteerinä toimi toimitusjohtaja Heikki Rantala.

Vuonna 2021 säätiön toimipisteet olivat:

- Parolantie 34, 13130 Hämeenlinna
- Parolantie 66, 13130 Hämeenlinna
- Brahenkatu 26, 13100 Hämeenlinna
- Palkkisillantie 6, 16900 Lammi
- Suosaarentie 4, 13210 Hämeenlinna
- Brahenkatu 27, 13130 Hämeenlinna 1.12.2021 alkaen
- Eino Leinon katu 28 13130 Hämeenlinna 1.12.2021 alkaen

Säätiön tilintarkastajat vuonna 2021: Tilintarkastajina olivat tilintarkastusyhteisö BDO Oy sekä päävastuullinen tilintarkastaja Minna Ainasvuori.

Säätiön toimitusjohtajana on 6.11.2017 alkaen toiminut Heikki Rantala. Toimistossa työskenteli toimistosihteerinä Hannu Pesonen.

Säätiön johtoryhmä koordinoi ja kehittää säätiön toimintaa sekä toimii toimitusjohtajan tukena. Johtoryhmä kokoontui 26 kertaa. Johtoryhmään kuuluivat toimitusjohtaja Heikki Rantala, valmennuspalveluluiden päällikkö Sonja Aarnio sekä työtoiminnan päällikkö Saira Palkki.

Säätiön ohjaus- ja hallintohenkilöstöä oli 29 henkeä 31.12.2021.

Luotsi-säätiölle on myönnetty Suomalaisen työn liiton Yhteiskunnallisen yrityksen merkki 8.2.2018. Säätiö on Luotettava kumppani ja yksityinen sosiaalipalveluiden tuottaja AVI:n rekisterissä.

Työtoiminta Hallinto-Mediassa: Mediaosasto (Mika Mäkinen ja Leena Pelto) tuotti esitteitä, mikrotukipalvelua sekä mediakoulutuksena eKansalaisen ja ICDL Startin, ICDL-tutkintoja sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen yhteiskunta- ja työelämäosaamisen YTTO-aineita.

Koronapandemian vaikutus toimitaan: Vuonna 2021 koronapandemiaan reagoitiin viranomaisohjeiden sekä palvelun tilaajien antamien ohjeiden mukaisesti. Toimenpiteistä vastasivat toimitusjohtaja yhdessä johtoryhmän ja työsuojelutoimikunnan kanssa. Säätiön kaikki toimintayksiköt olivat toiminnassa. Suurin vaikutus toimintaan oli ryhmäkokojen rajoituksilla, joka on eniten vaikuttanut kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärään.

LIIKKEENLUOVUTUS

Liikkeenluovutuksessa Työvalmennussäätiö Luotsista Luotsi Kehitys Oy:lle 1.1.2021 alkaen siirtyneet liiketoimintakokonaisuudet:

- Alihankintatyöt
- Atk-huolto
- Kierrätysmyynti
- Löytötavaratoimisto
- Muuttopalvelut
- Pihatyöt
- Pukuvuokraamo
- Sampolan ravintola
- Ser-purku
- Muille kunnille kuin Hämeenlinnan kaupungille myytävät sosiaalipalvelut

Luotsi Kehitys Oy:n (y-tunnus 3175254-7) osakepääoma on 50 000 €. Osakkeiden lukumäärä on 100 kpl. Yhtiön kaikki osakkeet (100 %) omistaa ja yhtiön päätäntävaltaa käyttää Työvalmennussäätiö Luotsi sr.

Henkilöjärjestelyt, ajoneuvojärjestelyt, Kierrätysmyymälän ja Rakennuskierrätyksen varastot, tilajärjestelyt ja vakuutukset on sovittu Työvalmennussäätiö Luotsin ja Luotsi Kehitys Oy:n välisellä sopimuksella. Lisäksi yhtiöjärjestelyssä on sovittu mahdollisista verotuksellisista vaikutuksista, salassapidosta sekä erimielisyyksien ratkaisemisesta.

PALVELUT JA HANKKEET

ASIAKAAT ERI PALVELUISSA

Taulukoissa on esitetty kootusti asiakasmäärät 2021 palvelun mukaan sekä yksiköittäin. Vuoteen 2020 verrattuna asiakkaispäivien määrä säätiössä kasvoi, vaikka vuoden 2020 luvussa ovat mukana

myös ne asiakkaat, jotka siirtyivät liikkeenluovutuksessa Luotsi Kehitys Oy:lle. Asiakkaiden määrä putosi 30 henkeä verrattuna vuoteen 2020.

Taulukko 1: Asiakkaat eri palveluissa 2021

Palvelu	ValPa	HalMe	KieLo	Sampola	ViiMa	Lammi	Yhteensä
Palkkatuki	9		5	1	3		9
Palkkatuki sopimus	4		1		2	1	4
Palkkatuki dynaaminen hankinta	17		10		5	2	17
Työkokeilu	9	1	3	3	2		9
Työkokeilu sopimus	11	1	2		6	2	11
Työkokeilu dynaaminen hankinta	17		12		3	2	17
Kuntouttava työtoiminta	133	10	64	3	38	18	133
Kuntouttava työtoiminta - HTR	11		3	2	5	1	11
Kuntouttava dynaaminen hankinta	1	1					1
Sosiaalinen kuntoutus	5		2		1	2	5
Työtoiminta kehitysvamma					45	13	58
Työtoiminta mtk					60		60
Avotyö / tuettu työ kehitysvamma					30		30
Avotyö / tuettu työ mtk					4		4
Päivätoiminta						4	4
Keskeyttämisuhan alla olevat opiskelijat	5		5				5
Kotouttamislain piirissä olevat	5		1		4		5
Hämeenlinna yhteensä	227	13	108	9	208	45	383
Muut							0
Opiskelijat / harjoittelijat	5			1	4		5
Kaikki yhteensä	232	13	108	10	212	45	388

Asiakasmäärät 2018–2021:

- Asiakkaita vuonna 2021: 388
- Asiakkaita vuonna 2020: 418
- Asiakkaita vuonna 2019: 414
- Asiakkaita vuonna 2018: 473

Taulukko 2: Asiakaspäivät eri palveluissa 2021

Palvelu	ValPa	HalMe	KieLo	Sampola	ViiMa	Lammi	Yhteensä
Palkkatuki	1218		589	110	409	110	1218
Palkkatuki sopimus	187		142		45		187

Palkkatuki dynaaminen hankinta	2352		1107	176	597	472	2352
Työkokeilu	105		72	4	29		105
Työkokeilu sopimus	691	17	167		363	144	691
Työkokeilu dynaaminen hankinta	880	50	509	49	240	32	880
Kuntouttava työtoiminta	4707	344	2013	62	1689	599	4707
Kuntouttava työtoiminta - HTR	215		111	31	47	26	215
Kuntouttava dynaaminen hankinta	196	38	29	72	57		196
Sosiaalinen kuntoutus	121		1		21	99	121
Työtoiminta kehitysvamma					6402	1865	8267
Työtoiminta mtk					6056		6056
Avotyö / tuettu työ kehitysvamma					5988		5988
Avotyö / tuettu työ mtk					376		376
Päivätoiminta						487	487
Keskeyttämisuhan alla olevat opiskelijat	36		29		7		36
Kotouttamislain piirissä olevat	49		34		15		49
Hämeenlinna yhteensä	10757	449	4803	504	22341	3834	31931
Muut							0
Opiskelijat / harjoittelijat	130		51	5	74		130
Kaikki yhteensä	10887	449	4854	509	22415	3834	32061

Asiakaspäivät 2018–2021:

- Asiakaspäiviä vuonna 2021: 32 061
- Asiakaspäiviä vuonna 2020: 29 671
- Asiakaspäiviä vuonna 2019: 43 841
- Asiakaspäiviä vuonna 2018: 45 947

Lisäksi Luotsi Living Lab -kokeilun käynnistämiseen osallistui Hamkin osallistavan ja kehittävän palveluohjauksen moduulissa kuusi sosionomiopiskelijaa.

VAIHTOEHTOINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ JA OPINNOLLISTAMINEN

Vuoden 2021 lopussa Luotsissa oli mahdollista kerryttää toisen asteen ammatilliseen tutkintoon vaadittavaa osaamista 34 eri työtehtävässä, jotka edustivat 10 eri tutkintoa ja 21 eri tutkinnonosaa.

Vuoden 2021 aikana tutkinnonosaan vaadittavan osaamisen kerryttämisen aloitti 19 henkilöä. Tutkinnonosan suoritti 8 henkilöä. Osaamispisteitä suoritettiin yhteensä 195.

Taulukko 3: Luotsin vaihtoehtoinen oppimisympäristö vuoden 2021 lopussa

	Suorituspaikka 8 kpl	Tutkintoja 10 kpl	Tutkinnon osa 21 kpl	Laajuus		Aloitettu		Suoritettu	
				N	osp	N	osp	N	osp
1	Hallinto ja media	YTTO-aineet	Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen	9/9	osp	2	18	0	0
	Hallinto ja media yhteensä					2	18	0	0
2	HTR	Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perust.	Ylläpitöivous	30/30	osp	0	0	0	0
3	HTR	Logistiikan perustutkinto	Tavaran kuljettaminen	9/15	osp	0	0	0	0
	HTR yhteensä					0	0	0	0
4	Kierrätysmyymälä HML	Liiketoiminnan perustutkinto	Myynti	30/30	osp	3	90	3	90
5	Kierrätysmyymälä HML	Liiketoiminnan perustutkinto	Asiakaspalvelu	20/20	osp	1	20	0	0
6	Kierrätysmyymälä HML	Liiketoiminnan perustutkinto	Tapahtumatuotanto	15/15	osp	0	0	0	0
7	Kierrätysmyymälä HML	Liiketoiminnan perustutkinto	Tuote-esittely (paikallinen tutkinnonosa Luotsi/Tavastia)	15/15	osp	0	0	0	0
8	Kierrätysmyymälä HML	Logistiikan perustutkinto	Tavaran kuljettaminen	9/15	osp	0	0	0	0
9	Kierrätysmyymälä HML	Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perust.	Ylläpitöivous	30/30	osp	1	30	0	0
	Kierrätysmyymälä HML yht					5	140	3	90
10	Lammi	Liiketoiminnan perustutkinto	Myynti	30/30	osp	2	60	1	30
11	Lammi	Liiketoiminnan perustutkinto	Asiakaspalvelu	20/20	osp	0	0	0	0
12	Lammi	Liiketoiminnan perustutkinto	Tapahtumatuotanto	15/15	osp	0	0	0	0
13	Lammi	Liiketoiminnan perustutkinto	Tuote-esittely (paikallinen tutkinnonosa Luotsi/Tavastia)	15/15	osp	0	0	0	0
14	Lammi	Ravintola- ja cateringalan perustutkinto	Palvelu- ja jakelu- ja palvelu- ja jakelu- ja palvelu- ja jakelu-	10/10	osp	1	10	0	0
15	Lammi	Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto	Elektroniikkalaitteiden käyttöönotto ja huoltotyöt	30/30	osp	1	30	0	0
16	Lammi	Logistiikan perustutkinto	Tavaran kuljettaminen	9/15	osp	0	0	0	0
	Lammi yhteensä					4	100	1	30
17	Pukuvuokraamo	Liiketoiminnan perustutkinto	Myynti	30/30	osp	0	0	0	0
18	Pukuvuokraamo	Liiketoiminnan perustutkinto	Asiakaspalvelu	20/20	osp	0	0	0	0
19	Pukuvuokraamo	Liiketoiminnan perustutkinto	Tapahtumatuotanto	15/15	osp	1	15	1	15
	Pukuvuokraamo yhteensä					1	15	1	15
20	Rakennuskierrätys	Autoalan perustutkinto	Pienkoneiden korjaaminen	15/45	osp	0	0	0	0
	Rakennuskierrätys yht					0	0	0	0
21	Sampola	Ravintola- ja cateringalan perustutkinto	Suurtalouden ruokatuotanto	25/25	osp	1	25	1	25
22	Sampola	Ravintola- ja cateringalan perustutkinto	Lounasruokien valmistaminen	40/40	osp	2	80	0	0
23	Sampola	Ravintola- ja cateringalan perustutkinto	Ravintemppäpalveluissa toimiminen	20/20	osp	1	20	1	20
	Sampola yhteensä					4	125	2	45
24	Viisari	Liiketoiminnan perustutkinto	Tapahtumatuotanto	15/15	osp	1	15	1	15
25	Viisari	Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perust.	Ylläpitöivous	30/30	osp	0	0	0	0
26	Viisari	Ravintola- ja cateringalan perustutkinto	Palvelu- ja jakelu- ja palvelu- ja jakelu-	10/10	osp	1	10	0	0
27	Viisari	Tekstiili- ja muotialan perustutkinto	Tekstiili- ja muotialan tuotteiden korjaaminen ja muodistaminen	15/15	osp	0	0	0	0
28	Viisari	Tekstiili- ja muotialan perustutkinto	Tekstiili- ja muotialan kiertotaloustuotteen valmistaminen	15/15	osp	0	0	0	0
29	Viisari	Tekstiili- ja muotialan perustutkinto	Ohjaustehtävissä toimiminen	15/15	osp	0	0	0	0
30	Viisari	Taideteollisuusalan perustutkinto	Käsityötaidon ohjaaminen	45/45	osp	0	0	0	0
31	Viisari	Taideteollisuusalan perustutkinto	Tuotteen, tilan tai palvelun suunnittelu ja valmistaminen	45/45	osp	0	0	0	0
32	Viisari	Taideteollisuusalan perustutkinto	Erikoistuminen taideteollisuusosalalla	15/15	osp	0	0	0	0
33	Viisari	Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto	Tieto- ja viestintä- ja viestintä- ja viestintä-	25/25	osp	0	0	0	0
34	Viisari	Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto	Elektroniikkalaitteiden käyttöönotto ja huoltotyöt	30/30	osp	1	30	0	0
	Viisari yhteensä					3	55	1	15
	Luotsi yhteensä			721	osp	19	453	8	195

TYÖLLISYYPALVELUT

Työllisyyspalvelut työntekijäasiakkaille ovat työkokeilu ja palkkatuettu työ. Työllisyyspalveluissa erityinen huomio on yritysyhteistyössä ja työllistävissä aloissa.

Vuonna 2021 Luotsin työllisyyspalvelut rakentuivat pääasiallisesti Hämeen TE-toimiston rahoittamasta työllisyyspoliittisesta Kiertotie – Reitti Työhön -hankkeesta (päättyi 28.2.2021), jossa palveluina olivat työkokeilu ja palkkatuettu työ sekä Hämeenlinnan kaupungin ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan rahoittamasta HTR-logistiikkakeskus-hankkeesta 2021–2022.

Luotsin ja TE-toimiston välisissä neuvotteluissa sovittiin, että säätiö on oikeutettu 100 % palkkatukeen 2021–2022, kun seuraavat ehdot täyttyvät:

- 100 % palkkatuki kytketään Luotsin vaihtoehtoiseen oppimisympäristöön, jota täydennetään asiakkaan tarpeen mukaisella ohjauksella.

- Kun yksittäiselle henkilölle haetaan 100 % palkkatukea, hakemuksesta tulee esille tehtävänkuva, sisältäen osaamisen ja kehittämisen polun tehtävään, sekä erikseen ja tapauskohtaisesti räätälöity peruste.

Taulukossa 3 kuvattu vaihtoehtoinen oppimisympäristö on säätiön toiminnan kannalta strategisesti tärkeä kokonaisuus, koska se käytännössä mahdollisti palkkatukityöllistämisen 100 % palkkatuella.

Hämeenlinnan kaupunki hankki säätiöltä työllisyyspalveluita myös dynaamisena pienhankintana. Lisäksi käytössä oli palkkatuen kuntalisä.

KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA JA SOSIAALINEN KUNTOUTUS

Vuodelle 2021 kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen järjestäminen sisältyi Hämeenlinnan kaupungin ja Luotsin väliseen ns. HTR-sopimukseen. Osa vuoden 2020 kuntouttavan työtoiminnan palveluseteleistä jatkui vuoden 2021 puolelle.

Vuoden 2021 alussa sovittiin Hämeenlinnan kaupungin kanssa Työelämään valmentavan kuntouttavan työtoiminnan osalta pilotti neljän asiakkaan osalta. Nämä asiakkaat olivat olleet kuntouttavan työtoiminnan palvelussa jo pitkään ja intensiivinen valmennus heidän opinnollistamisen kautta suoritettavien tutkinnon osien kanssa jatkui pilotin ajan. Pilottijakson jälkeen he olivat valmiita siirtymään työkokeilun kautta palkkatuettuun työhön.

MIELENTERVEYSPALVELUT JA AVOTYÖ

Mielenterveyspalveluiden järjestäminen perustui säätiön ja Hämeenlinnan kaupungin sote-lautakunnan väliseen toteuttamisohjelmaan vuonna 2021 tuotettavien aikuisten mielenterveyspalvelujen sekä vammaisten työ- ja päivätoiminnan sisällöstä, määristä ja maksuista.

Asiakkaat ohjautuivat palveluohjaajan maksusitoumuksella Työtoiminta Majakalle, jossa kartoitettiin asiakkaan voimavarat ja toimintakyky. Asiakkaalla oli mahdollisuus sijoittua oman toimintakykynsä ja toiveidensa puitteissa myös säätiön muihin työyksiköihin, avotyöhön tai mahdollisesti avoimille työmarkkinoille.

Taide- ja taidestudiotoimintaa (musiikki, pelillistäminen) jatkettiin osana työtoimintaa. Asiakkaille maksettiin taide- ja taidestudiotoimintaan osallistumisesta työosuusrahaa.

VAMMAISPALVELUT JA AVOTYÖ

Vammaispalveluiden järjestäminen perustui säätiön ja Hämeenlinnan kaupungin sote-lautakunnan väliseen toteuttamisohjelmaan vuonna 2021 tuotettavien aikuisten kehitysvammaisten työ-, avotyö- ja päivätoiminnan sisällöstä, määristä ja maksuista.

Luotsi tarjosi vammaisille henkilöille työ-, toiminta- ja päivätoimintapalveluja, työvalmennusta ja avotyöpalveluja. Työtoiminta oli toimintakykyä ylläpitävää, kuntouttavaa ja yksilöllistä. Keskeisenä ajatuksena oli palvelujen yksilöllisyys ja räätälöinti.

Asiakkaat ohjautuivat palveluihin vammaispalveluiden asiakasohjauksen kautta. Työtoiminta Viisarilla kartoitettiin asiakkaan voimavarat ja toimintakyky. Asiakkaalla oli mahdollisuus sijoittua oman toimintakykynsä ja toiveidensa puitteissa myös säätiön muihin työyksiköihin, avotyöhön tai mahdollisesti avoimille työmarkkinoille.

Mahdollistettiin asiakkaiden osallistuminen erilaisiin pienryhmätoimintoihin, työelämä tiedouden kartuttamiseen ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen. Taide- ja taidestudiotoimintaa (musiikki, pelillistäminen) jatkettiin osana työtoimintaa. Asiakkaille maksettiin taide- ja taidestudiotoimintaan osallistumisesta työosuusrahaa.

PÄIVÄTOIMINTA

Asiakkaat ohjautuivat päivätoimintaan Hämeenlinnan vammaispalveluiden kautta. Päivätoiminnan asiakkaita oli ainoastaan Lammin toimipisteessä. Päivätoiminnan tavoitteena oli mielekäs toiminta, joka tukee aikuisuutta ja osallisuutta yhteiskuntaan.

LUOTSI LIVING LAB -KOKEILU

Uutena toimintamallina säätiö ja Hämeen ammattikorkeakoulun sosiaalialan koulutus käynnistivät yhteisen Luotsi Living Lab -kokeilun, joka tarjoaa työtoimintaa kehitysvammaisille ja mielenterveyskuntoutujille sekä kytkee sosiaalipalveluiden kehittämisen sosionomikoulutuksen opetusmoduuleihin.

Living Lab käynnistyi säätiön henkilöstön ja sosionomiopiskelijoiden yhteisellä Living Lab Kick Off -seminaarilla 1.11.2021. Toimintamallia kehitettiin HAMK:n lukuvuoden 2. periodilla 25.10.–17.12.2021 Osallistavan ja kehittävän palveluohjauksen moduulissa. HAMK:n sosionomiopiskelijoita jalkautui säätiön toimintaan tehtävänä selvittää säätiön asiakastyöntekijöiden mielipiteitä ja tarpeita, joiden pohjalta säätiön järjestämää työtoimintaa kehitetään edelleen.

TYÖLLISYSPOLIITTINEN HANKE: KIERTOTIE – REITTI TYÖHÖN

Kiertotie – Reitti Työhön -hanketta rahoitti työllisyyspoliittisena hankkeena Hämeen TE-toimisto. Kiertotien kohderyhmä olivat nuoret, osatyökykyiset, pitkään työttömänä olleet ja maahanmuuttajat. Toiminta-alue oli Hämeenlinnan seutu.

Hanke tuki Luotsin rakentamista nykyistä monipuolisemmaksi vaihtoehtoiseksi oppimisympäristöksi. Opinollistamistyö vahvisti edelleen säätiön mahdollisuuksia vastata oppivelvollisuusiän nostamisen ennakoituihin vaikutuksiin: entistä useampi nuori tulee tarvitsemaan vaihtoehtoisia ympäristöjä osaamisen kerryttämiseen toisen asteen tutkintojen suorittamiseksi.

Hankkeessa keskityttiin tekemään asiakastyötä yhdessä TE-toimiston kanssa sovitulla työvoimapula-aloilla. Lisäksi hankkeessa tarjottiin lisääntyviä mahdollisuuksia tutkinnonosien suorittamiseen toisen asteen opinnoissa.

Työtehtäviä ja tutkinnonosia opinnollistettiin hankkeen toimintana lisää. Kiertotien erityinen opinnollistamisen tavoite oli kehittää kiertotalouteen liittyviä opinnollistettuja tutkinnonosia. Lisäksi tavoite oli laajentaa kiertotalouteen liittyvää yhteistyöverkostoa.

Hankkeen tulevaisuuteen suuntautuva tavoite oli kehittää toimintamalli tai -malleja, joissa välityömarkkinoiden toiminta ja kiertotalous – mukaan lukien ympäristökasvatus, ympäristötavoitteet yms. – mallinetaan kokonaisuudeksi, joka on mahdollista levittää myös laajemmaksi toimintamalliksi.

Hämeenlinnan kaupunki ei osallistunut Kiertotie-hankkeeseen. Hämeen TE-toimiston rahoituksella toiminut hanke jouduttiin keskeyttämään 28.2.2021 säätiön in house -aseman sekä 1.3.2021 alkaneen työllisyyden kuntakokeilun vuoksi.

HYPY-HANKE – RAKENNUSOSAT JA MATERIAALIT KIERTOON

Rakennusosat ja materiaalit kiertoon – kokeiluilla uutta liiketoimintaa (HYPY) -hanke on Uudenmaan liiton rahoittama EAKR-hanke, jonka toteutusaika on 01.09.2019–31.01.2022. HYPY-hankkeen tuensaajat ovat Green Net Finland ry, Metropolia ammattikorkeakoulu Oy sekä Hämeen ammattikorkeakoulu Oy. Luotsi-säätiö on kumppanina Kanta-Hämeessä HAMKin toteuttamassa kokeiluissa. HYPY-hanke on tarjonnut Luotsille korkeakoulutason kehittämiskumppanuuden.

Hankkeessa kehitettiin säätiön toimintaa vahvistamalla sen kykyä ja osaamista toimia yhtenä lenkinä rakennusmateriaalien hyödyntämisessä entistä monipuolisemmin. Hanke lisäsi kokemuseräistä tietoa kierrätystoiminnan materiaalivirtojen ja sosiaalisen työllistämisen suhteista sekä ansaintalogiikasta.

Hankkeen tuloksena Hämeenlinnan kaupungin tilapalvelut ja säätiö toteuttavat yhteistyössä ns. esipurun toimintamallia.

HTR-LOGISTIikkakeskus-HANKE

HTR-logistiikkakeskus on valtuustoaloitteen pohjalta syntynyt projekti (2021–2022), jota rahoittavat Hämeenlinnan kaupunki sekä seurakunnat. Projektin tavoite on luoda käytännön toiminnassa malli hävikkiruuan hyödyntämisestä ruoka-aputoiminnassa. Laajan ja useita vuosia toimineen Hyvän Tahdon Ruokajakeluverkoston HTR-logistiikkakeskus perustettiin fyysisesti vuoden 2021 alussa Luotsin Viisarin toimitilaan (Parolantie 34).

Toiminta käynnistyi suunnitteluvaiheen jälkeen HTR-logistiikkakeskuksen kylmäketjuna 26.5.2021 (kylmäauton käyttöönotto) ja laajeni täyteen toimintaan 25.8.2021.

Vuoden 2021 lopussa kylmäauton ja logistiikkakeskuksen toiminta on saavuttanut saturaatiopisteen, missä ruoka-aputoimintaa ei nykyisillä resursseilla enää pystytä laajentamaan. Kylmäauto nouti vuoden 2021 loppupuolella elintarvikkeita 22 ruokatavaran lahjoittajalta. Ruoan noutokertoja kaupoista oli keskimäärin 120 kertaa viikossa. Hankkeen aikana HTR-verkoston kautta jaettavan ruoan määrän arvioidaan kaksinkertaistuneen.

TOIMINTAYKSIKÖT

VALMENNUSPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Valmennuspalvelut tarjosivat yksilövalmennusta ensisijaisesti kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille ja palvelusopimusten mukaisesti myös muille asiakkaille. Valmennuspalveluiden yksilövalmentajat kehittivät omalta osaltaan palvelujen sisältöjä, dokumentointia ja arviointia. Valmennuspalvelutiimi vastasi asiakkaiden valmennusprosessista ja valmennusprosessien kehittämisestä.

Henkilöstöresurssit

Valmennustiimiin kuului 7 henkilöä: valmennuspalveluiden päällikkö Sonja Aarnio, yksilövalmentajat Antti Pietilä, Jaana Helin ja Mari Leskinen sekä Kiertotie-hankkeen työvalmentajat Eija Vanhatalo, Petri Porvari (21.4.2021 asti) ja Ulla Ojala.

Toimitilat

Valmennuspalvelun toimitilat sijaitsevat Parolantie 34:n Viisarin tiloissa ja Tiiriön toimintayksikössä Parolantie 66:n tiloissa. Yksilövalmentajat toimivat omien yksilövalmennettaviensa kanssa myös Rakennuskierrätyksen ja Sampolan lounasravintolan ja keittiön tiloissa sekä tukipalveluna Lammin toimintayksikössä.

TIIRIÖN TOIMINTAYKSIKÖ

Tiiriön toimintayksikkö osoitteessa Parolantie 66 Hämeenlinna toimi vuoden 2021 marras-joulukuun vaihteeseen. Joulukuussa 2021 Tiiriön yksikön toiminnot muuttivat osoitteisiin Brahenkatu 27 Hämeenlinna (Kierrätysmyymälä ja Pukuvuokraamo) sekä Eino Leinon katu 28 Hämeenlinna (Kierrätysmyymälä ja Löytötavaratoimisto).

TIIRIÖN TOIMINTAYKSIKÖ: PUKUVUOKRAAMO

Toiminnan kuvaus

Pukuvuokraamo toiminta oli säätiön toiminnoista herkin koronapandemian aiheuttamille vaikutuksille. Pukuvuokraamon perustyöstä katosi suurin osa, kun juhlat ja teatteriesitykset peruutettiin. Myös lukiolaisten penkkareiden peruuttaminen ja vanhojenpäivätanssien lukuisat

peruutukset ja siirrot pienensivät vuokrausten määrää merkittävästi, joka edelleen vähensi mahdollisuuksia järjestää tehtäviä asiakastyöntekijöille.

Koronasta huolimatta Pukuvuokraamossa pystyttiin tekemään pitkäjänteistä ja erityisosaamiseen perustuvaa asiakaspalvelua, johon sisältyi monenlaisia työtehtäviä. Jatkuvia työtehtäviä löytyi myös vaatehuollosta, tuotteiden järjestelystä sekä muista tukitoimista.

Pukuvuokraamossa toimittiin yhä tiiviimmin yhdessä Kierrätysmyymälän kanssa, kun Pukuvuokraamossa työskentelevät pystyivät tarjoamaan omaa erityisosaamistaan myymälän käyttöön. Asiakastyöntekijöiden viikko-ohjelma on rakennettu sen mukaan, että se koostuu molemmissa työpisteissä toimimisesta.

Henkilöstöresurssit

Pukuvuokraamon tiimiin kuului valmennuspalveluiden päällikkö Sonja Aarnio sekä työvalmentaja Ulla Ojala.

Toimitilat

Pukuvuokraamon toimitilat sijaitsivat Tiiriön toimintayksikössä Parolantie 66:n tiloissa. Joulukuussa 2021 Pukuvuokraamo muutti osoitteeseen Brahenkatu 27 Hämeenlinna.

TIIRIÖN TOIMINTAYKSIKKÖ: LÖYTÖTAVARATOIMISTO

Toiminnan kuvaus

Hämeenlinnan seudun löytötavaratoimisto tuotti ja kehitti Luotsi-säätiön perustehtävän mukaisia työvalmennuspalveluita ja tätä tarkoitusta varten tarjosi Hämeenlinnan alueella löytötavaratoimistopalvelut sekä vastaanotti nk. laitoslöytöjä sopimusasiakkailtaan.

Löytötavaratoimiston työhön kuuluivat löytötavaroiden haku sopimusasiakkailta, löytötavaroiden kirjaaminen, varaston ylläpito ja asiakaspalvelu.

Henkilöstöresurssit

Löytötavaratoimiston tiimiin kuului valmennuspalveluiden päällikkö Sonja Aarnio sekä työvalmentaja Tapio Parkkari.

Toimitilat

Löytötavaratoimiston toimitilat sijaitsivat Tiiriön toimintayksikössä Parolantie 66:n tiloissa. Joulukuussa 2021 Löytötavaratoimisto muutti osoitteeseen Eino Leinin katu 28 Hämeenlinna.

TIIRIÖN TOIMINTAYKSIKKÖ: KIERRÄTYSMYYMÄLÄ

Toiminnan kuvaus

Vuosi 2021 oli Hämeenlinnassa kierrätyskeskuksen toiminnan 31. vuosi. Hämeenlinnan Kierrätyskeskus on yksi Suomen vanhimmista.

Kierrätysmyymälän työtehtäviin kuului asiakaspalvelua, kassatyötä, varastotyötä, siivousta, sekä tuotteiden hinnoittelua ja esillepanoa. Kuljetustehtäviin kuului tavarakuljetuksia kotitalouksille ja yrityksille, sekä muuttopalvelu. Lisäksi oli mahdollisuus markkinoinnin/sosiaalisten medioiden ylläpidon tehtäviin.

Kierrätysmyymälän palveluita:

- Kierrätysmyymälässä myytiin käyttökelpoisia käytettyjä huonekaluja, vaatteita, tekstiilejä ja kodintavaroita.
- Myytiin säätiön muissa yksiköissä tehtyjä käsityötuotteita.
- Tekstiililajittelu TELA otti vastaan tekstiiliä pääasiassa kuluttajilta. Lajitellut jakeet menivät eri käyttötarkoituksiin.
- Käsityöapteekki ja vaatemyyntiosasto myivät tekstiililajittelu TELA:sta saatuja vaatteita ja ompelumateriaalia kuten nappeja, kankaita ja vetoketjuja.
- Syksyllä Kierrätysmyymälässä toteutettiin Kiertokapulan kanssa yhteistyössä kuluttajille suunnattu kolme kuukautta kestänyt poistotekstiilien keräämispilotti, jossa testattiin poistotekstiilien vastaanottoa ja lajittelua tulevaan lakimuutokseen tähdäten.
- Kierrätyskeskus tarjosi kuolinpesien tyhjennyspalveluja, yrityksille pienimuotoisia varastojen tyhjennyksiä tai myymäläkalusteiden noutoa.

Henkilöstöresurssit

Kierrätysmyymälän tiimiin kuului valmennuspalveluiden päällikkö Sonja Aarnio sekä työvalmentajat Tapio Parkkari ja Ulla Ojala.

Toimitilat

Kierrätysmyymälän toimitilat sijaitsivat Tiiriön toimintayksikössä Parolantie 66:n tiloissa. Joulukuussa 2021 Kierrätysmyymälä muutti osoitteisiin Brahenkatu 27 ja Eino Leinon katu 28 Hämeenlinna.

RAKENNUSKIERRÄTYS

Toiminnan kuvaus

Työtehtäviin kuului asiakaspalvelua, kassatyötä, varastotyötä, siivousta, sekä tuotteiden hinnoittelua ja esillepanoa. Kuljetustehtäviin kuului tavarakuljetuksia kotitalouksille ja yrityksille.

Rakennuskierrätyksen verstaita/palveluita:

- Tarkastettiin kodinkoneita mm. liedet, pakastimet, astianpesukoneet, jääkaapit ja pyykinpesukoneet.
- Huollettiin pienpolttomoottorikoneita.

- Korjattiin ja huollettiin polkupyöriä polkupyöräverstaassa. Tehtiin taloyhtiöille pyörävarastojen tyhjennyksiä, joista saatiin lisää kunnostettavia pyöriä.
- Purkuverstaas pyrki saamaan purettavasta materiaalista mahdollisimman paljon talteen erilaisia jakeita uudelleen hyötykäytettäväksi esimerkiksi Luotsi-säätiön muissa yksiköissä.
- HYPY-hankkeessa toteutettiin esipurkua useassa kohteessa
- Kierrätyspiste otti vastaan kuluttajien ja säätiön metalleja, pahveja ja papereita.
- Ajettiin tavarakuljetuksia nouto- ja vientipalveluina.

Henkilöstöresurssit

Rakennuskierrätyksen tiimiin kuului valmennuspalveluiden päällikkö Sonja Aarnio sekä työvalmentajat Hannu Suuronen ja Mauri Halla-aho.

Toimitilat

Rakennuskierrätys toimi vuoden 2021 loppuun osoitteessa Suosaarentie 4 Hämeenlinna. Rakennuskierrätys aloitti joulukuussa 2021 muuton uuteen toimitilaan Eino Leinon katu 28 Hämeenlinna.

SAMPOLAN LOUNASRAVINTOLA JA KEITTIÖ

Toiminnan kuvaus

Sampolan lounasravintolan ja keittiön toimintavuosi 2021 oli kuudes vuosi palveluiden tuottajana Kuurojen Palvelusäätiössä Sampolassa. Keittiö on kehittynyt Kuurojen Palvelusäätiön toimintakeskuksen ravintolasta yhä enemmän myös ulkopuolisten ruokailijoiden lounasravintolaksi. Vuosi 2021 oli hyvin poikkeuksellinen: vuoden alusta elokuun puoleen väliin ravintolapalvelut olivat kokonaan suljettuina ulkopuolisilta asiakkailta. Sen jälkeen lounasruokaa myytiin asiakkaille mukaan haettavina take away -annoksina. Valmennuspalvelut (palkkatukityö, työkokeilut, työharjoittelut ja kuntouttava työtoiminta) pystyttiin järjestämään normaaliin tapaan ja yksikössä useampi asiakas suoritti catering-alan tutkinnon osia.

Valmentautujille tarjottiin omille kyvyille sopivia työtehtäviä ja mahdollisuuksia kokea onnistumisia jokapäiväisessä työssä.

Henkilöstöresurssit

Sampolan tiimiin kuului valmennuspalveluiden päällikkö Sonja Aarnio, keittiöesimies Toni Tamminen sekä työvalmentaja Jaana Myllyntausta

Toimitilat

Sampolan lounasravintolan ja keittiön toimi osoitteessa Brahenkatu 26.

TYÖTOIMINTA MAJAKKA

Toiminnan kuvaus

Työtoiminta Majakka koordinoi ja toteutti mielenterveysasiakkaiden työtoimintaa. Työtoiminnan asiakkaiden määrä muodostui Hämeenlinnan kaupungin ostopalvelujen mukaan.

Työtoiminnan ensisijaisena tavoitteena oli tukea työn tekemisen keinoin sosiaalista elämää, rytmittää arkea sekä mahdollistaa mielekäs toiminta ja yksilölliset jatkopolut. Asiakkaat ohjautuivat toimintaan pääasiassa perusterveydenhuollon ja asumispalveluyksiköiden lähettiminä.

Majakan asiakastyöt koostuivat erilaisista alihankintatöistä kuten hinnoittelusta, pakkauksesta, lajittelusta, laaduntarkkailusta sekä myyntisettien, lahjapakkausten ja myyntitelineiden kokoamisesta. Tavoitteena oli, että mahdollisimman moni asiakastyöntekijä osallistui johonkin säätiön tarjoamaan pienryhmätoimintoon. Tarjolla olevia ryhmiä oli mm. ruokaryhmä, kuntosali-, teemapäivät ja liikuntavuorot Elenia-areenalla. Koronarajoituksista johtuen ryhmätoiminnot jouduttiin lopettamaan mutta asiakkaita kannustettiin työpäivänaikana taukoliikuntaan ja ulkoiluun.

Asiakkaat osallistuivat työtoiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin asiakaspalautekyselyn kautta. Asiakaspalautekysely ja palautekeskustelu järjestettiin alkuvuodesta asiakkaiden kanssa.

Majakan työtoiminnassa oli tärkeällä sijalla ohjaajien tuen lisäksi vertaistuki.

Majakan mielenterveyskuntoutujat ovat joko määräaikaisella kuntoutustuella tai työkyvyttömyyseläkkeellä. Työtoiminnasta ja avotyöstä heille maksettiin verotonta työosuusrahaa. Majakan mielenterveysasiakkaat työskentelivät mahdollisuuksien mukaan myös säätiön muissa yksiköissä oman kiinnostuksen ja vahvuuksien mukaan. Majakan toimintaan osallistui myös kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen asiakkaita.

Henkilöstöresurssit

Majakan tiimiin kuuluvat työtoiminnan päällikkö Saila Palkki ja työvalmentaja Lassi Valkama sekä oppisopimusopiskelija Antti Leino 16.9.2021 alkaen.

Toimitilat

Työtoiminta Majakan toimitilat ovat Viisarin toimipisteessä, Parolantie 34.

TYÖTOIMINTA VIISARI

Toiminnan kuvaus

Viisarin työtoiminnan ensisijaisena tavoitteena oli asiakastyöntekijöiden toimintakyvyn ylläpitäminen, elämäntilanteen vahvistaminen, mielekäs ja tavoitteiden mukainen toiminta.

Vahvoina työalueina olivat siivoukseen, jakelukeittiöön, välipala- ja aamiaistarjoiluun, elektroniikkalaitteiden kokoonpanoon ja purkutehtäviin sekä kädentaitoihin liittyvät työtehtävät. Monitoimiryhmä toimi kiinteistöhuollon, lähialueiden omakotiasujien piha-alueiden huoltamisen ja taideprojektien parissa. Työ- ja toimintaryhmä tarjosi työtoimintaa mm. käsitöiden, leivonnan, askartelun ja yhteisen lukupiirin muodossa.

Ryhmätoimintoja, mm. liikuntaryhmiä, jouduttiin pitämään tauolla koronan vuoksi.

Asiakkaiden kokemuksia osallisuudesta pyrittiin vahvistamaan niin että asiakas koki elämänlaatunsa hyväksi ja itsensä tasavertaiseksi yhteiskunnan jäseneksi.

Viisarin toiminta työllisti Hämeenlinnan työllisyyspalvelujen ja Te-hallinnon ohjaamia henkilöitä palkkatuettuihin työsuhteisiin, mm. autonkuljettajan asiakaskuljetuksiin ja keittiöapulaisen. Viisarin toimintaan osallistui lisäksi kuntouttavassa työtoiminnassa ja työkokeilussa olevia asiakkaita.

Vammaispalvelun asiakkaiden henkilökohtaiset tavoitteet pohjautuivat sosiaaliohjaajien kanssa yhteistyössä laadittuihin palvelusuunnitelmiin. Kehitysvammaiset henkilöt ovat työkyvyttömyyseläkkeellä. Työtoiminnasta ja avotyöstä maksettiin heille verotonta työosuusrahaa. Asiakkaat ohjautuvat palveluun Kehitysvammalain mukaisella päätöksellä, joten he ovat oikeutettuja saamaan työmatkoihin työtoiminnan järjestämän kuljetuksen tai bussilipun.

Erityisoppilaitosten opiskelijoita työssäoppimisjaksoilla oli kolme opiskelijaa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita olivat mm. kaupungin vammaispalvelu, oppilaitokset ja palveluasumisen tuottajat sekä asiakastyöntekijöiden omaiset.

Henkilöstöressurit

Viisarin tiimiin kuuluvat työtoiminnan päällikkö Saila Palkki sekä työvalmentajat Maarit Vilppola, Eija Vanhatalo, Tapio Virtanen, Heikki Kuusela ja Ritva Koskinen.

Toimitilat

Toimitilat ovat Viisarin toimipisteessä, Parolantie 34.

AVOTYÖ JA TUETTU TYÖ

Toiminnan kuvaus

Avotyön lähtökohtana oli kodin ja työtoiminnan ulkopuolella tapahtuva tavoitteellinen työtoiminta. Toimintaa ohjasi joustavuuden periaate, joka tarkoitti, että työntekijät, työtehtävät sekä tarvittavan tuki muotoutui asiakkaan yksilöllisten voimavarojen ja toiveiden mukaisesti.

Toiminnalla pyrittiin lisäämään avotyöntekijöiden sosiaalista kanssakäymistä, selkeyttämään minäkuva, sekä vahvistamaan yksilön minätietoisuutta ja roolia työyhteisössä. Ohjaajan roolissa korostuivat menetelmät, joilla lisätään työntekijän työssä onnistumisen sekä hyväksytyksi ja arvostetuksi tulemisen kokemuksia. Työntekijöiden itsetunnon ja itseluottamuksen kasvattaminen oli eräs ohjaamistyön kulmakiviä. Onnistuessaan avotyöskentely ja tuettu työ paransivat elämänlaatua ja tuottavat positiivista suhtautumista ympäröivään maailmaan.

Avotyönohjaaja huolehti työllistymisen prosessin sujuvuudesta. Ohjaaja teki sopimukset työnantajan ja asiakkaan kanssa. Avotyönohjaaja kiersi työpaikoissa ohjaamassa, opastamassa ja tukemassa työntekijää työssään sekä tuki vastaanottavaa työyhteisöä erilaisin keskusteluin.

Avotyönohjaaja toimi myös yhdyshenkilönä ja tiedottajana työpaikan, Luotsin, omaisten sekä muun verkoston välillä.

Avotyön ja tuetun työn tavoitteena oli ylläpitää jo olemassa olevia yritys yhteistyösuhteita, sekä löytää uusia työmahdollisuuksia aktiivisesti verkostoitumalla. Suhteet yrityksiin ovat pitkäkestoisia ja yrittäjät ovat sitoutuneet yhteistyöhön myönteisesti. Työpaikkoja ja onnistuneita avotyösuhteita avautui useilla yhteiskunnan sektoreilla: kaupat, koulut, päiväkodit, asuntolat, hoitokodit, kuntoutumisyksiköt, palvelutalot, seurakunta, lounasravintolat sekä autoliike. Asiakkaat toimivat niissä erilaisissa pakkaus-, siivous-, keittiö-, toimisto- ja kiinteistöhuoltoon liittyvissä tehtävissä.

Henkilöstöresurssit

Työtoiminnan päällikkö Saila Palkki ja työvalmentaja Pia Santamäki.

Toimitilat

Säätiön tiloissa toiminta sijaitsi osoitteessa Parolantie 34. Avotyön ja tuetun työn toimipisteitä vuonna 2021 oli yhteensä 22.

LUOTSIN TOIMINTAKESKUS LAMMI

Toiminnan kuvaus

Luotsin Toimintakeskus Lammi aloitti toimintansa Palkkisillantiellä Lammin entisen työkeskuksen tiloissa alkuvuodesta 2012. Luotsin Lammin yksikössä järjestettiin työtoiminnan lisäksi myös päivätoimintaa.

Lammin työtoiminnan työmuotoja olivat muun muassa huonekalujen kunnostus, puutyöt, ompelu-, kudonta-, siivous-, keittiö- ja kokoonpanotyöt. Lisäksi toimintakeskusta työllistävät alihankintatyöt. Keittiötoiminta ja asiakaskuljetukset ovat yksikön toiminnan kannalta ydintehtäviä ja työvalmennuksen näkökulmasta osaamisen sekä vastuunkantamisen ja näytön paikkoja. Merkittävä työllistäjä on oma kierrätysmyymälä. Virkistystoimintana käytiin Evon retkeilyalueella luontopolulla.

Asiakkaat tulivat Lammin yksikön palveluihin eri statuksella pääsääntöisesti Mypin, aikuissosiaalityön, TE-toimiston, vammais- tai mielenterveyspalvelujen kautta. Toimintakeskuksen työvalmennuspalvelu tarjosi asiakaslähtöistä, kuntouttavaa ja yksilön elämähallintaa tukevaa palvelua. Palvelu tuki työttömiä nuoria ja aikuisia kohti koulutusta ja työelämää ja pidemmällä aikavälillä kohti avoimia työmarkkinoita. Kehitysvammaisten ja muiden työtoiminnan asiakkaiden työ- ja toimintapalvelun tavoitteena oli tukea asiakkaan kuntoutumisprosessia ja pyrkiä toiminnallisen tason ylläpitämiseen sekä tarjota asiakkaalle mielekästä työtä ja mahdollisuus kuulua työyhteisöön.

Henkilöstöresurssit

Työtoiminnan päällikkö Saila Palkki sekä työvalmentajat Miika Parviainen ja Anna-Maria Selinummi.

Toimitilat

Lammin yksikön osoite on Palkkisillantie 6, Lammi.

LUOTSIN LAMMIN VAMMAISPALVELUIDEN PÄIVÄTOIMINTA

Toiminnan kuvaus

Toimintakeskus Lammin palveluihin liittynyt vammaispalveluiden päivätoimintapiste aloitti toimintansa vuonna 2015 Evontie 8:ssa ja siirtyi Palkkisillantie 6:n toimintojen yhteyteen marraskuussa 2018.

Päivätoimintaan asiakkaat tulivat paikallisista perhe- ja palvelukodeista. Asiakskunta koostui eri ikäisistä kehitysvammaisista, joilla oli myös mielenterveysongelmia. Osalla asiakkaista oli haastavaa käytöstä. Asiakkaat ohjautuivat palveluun Kehitysvammalain mukaisella päätöksellä, joten he ovat oikeutettuja saamaan matkoihin toimintayksikön järjestämän kuljetuksen. Päivätoiminta sisälsi virike- ja virkistystoimintaa, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia edistävää toimintaa sekä arjesta selviytymistä tukevaa toimintaa, myös ryhmässä olleiden eläinten kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtiminen on ollut tärkeä toimintamuoto.

Henkilöstöresurssit

Saila Palkki, Minna Westerlund, Esa Ruotsalainen 3.9.2021 asti, Milla Metsälä 1.10.2021 alkaen ja oppisopimusopiskelija Juha Karonen 11.1.2021 alkaen.

Toimitilat

Lammin yksikön osoite on Palkkisillantie 6, Lammi.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA VUODEN 2022 NÄKYMÄT

Koronaviruspandemia vaikuttaa edelleen säätiön toimintaan, mutta asiakastyötä pystytään tekemään viranomaisohjeita noudattaen myös pandemiaoloissa. Poikkeusolot vaativat vuoden 2022 alussa edelleen toiminnan mukauttamista, jotta eri palvelusopimusten mukaiset säätiön tehtävät kyetään hoitamaan. Tartuntatautilain väliaikaisen muutoksen johdosta kaikilta säätiön henkilökuntaan kuuluilta edellytetään täyttä koronarokotesarjaa 31.1.2022 alkaen, koska säätiö on yksityinen sosiaalipalveluiden tuottaja.

Vuoden 2022 alussa Työvalmennussäätiö Luotsi on toteuttanut merkittävän talouteen vaikuttavan rakennemuutoksen muuttamalla vuoteen 2021 verrattuna pienempiin ja edullisempiin toimitiloihin.

Henkilökunnan määrän osalta sopeuttamistoimien tie oli vuoden 2021 aikana kuljettu loppuun. Sitä vastoin säätiön taloushallinto tarvitsi vahvistamista, minkä johdosta säätiön hallitus päätti tammikuussa 2022 talousasiantuntijan rekrytoinnista.

Hämeenlinnan kaupungin palvelutilausten osalta sote-lautakunnan hankinnat vuodelle 2022 ovat yhteensä 1 325 265 €. Sote-lautakunnan vuosihankintasopimus on kaksivuotinen 2022–2023 ja se siirtyy sellaisenaan tulevalle hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa. Kaupunginhallituksen suorahankinta vuodelle 2022 on 82 500 €.

Suorahankinnan lisäksi Hämeenlinnan kaupungilta tulevat mm. palveluseteli-periaatteella tapahtuvat työllisyyden dynaamiset pienhankinnat. Seurakunnat rahoittavat vuonna 2022 HTR-logistiikkakeskusta 40 000 €.

Aluehallintovirastolle on jätetty syksyllä 2021 hakemus Reitti Ammattiin -toiminnalle (nuorten työpajatoiminta) ajalle 1.6.2022 – 31.5.2023. Päätös saataneen huhtikuussa 2022. Haetusta 99 000 € valtioavusta kohdentuu noin 58 000 € vuodelle 2022, joka mahtuu säätiön in house -aseman sallimiin 5 % tuloihin.

Säätiön entinen työntekijä on jättänyt kanteen työsopimuksen päättämisestä. Käräjäoikeuden päätös 2.6.2021 oli, että säätiö veloitettiin suorittamaan kertakorvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaavan summan vähennettynä Työllisyysrahastolle maksettavalla 10000 €:lla sekä oikeudenkäyntikulut korkoineen. Taloudellinen vaikutus oli 44 062,24 €, joka on vuoden 2021 lopussa säätiön taseessa lyhytaikaisena velkana. Säätiön oikeusturvavakuutus päätöksen mukaan korvataan vakuutustapahtuman hoitamisesta aiheutuvat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut omavastuuosuuden ollessa 15 % kustannuksista, enimmäiskorvausmäärä on 50 000 €. Säätiö on saanut marraskuussa 2021 hovioikeudelta valitusluvan.

Seuraavien 12 kuukauden osalta arvio rahoituksen riittävyyteen vaikuttavista tekijöistä on, että säätiö Hämeenlinnan kaupungin tytäryhteisönä on riippuvainen Hämeenlinnan kaupungin hankinnoista, mutta jo sovitulla ja ennakoituilla palvelutilauksilla säätiö pystyy huolehtimaan taloudellisista velvoitteistaan. Vuoden 2022 suorahankinnat säätiöltä ovat 1 407 765 €. Suorahankinnan lisäksi tulevat mm. palveluseteli-hankinnat sekä seurakuntien 40 000 € rahoitus. Hämeenlinnan kaupungin tytäryhteisöaseman ansiosta tilapäisiin likviditeettiongelmiin on mahdollista anoa kaupungin konsernitilin käyttöä.

Hämeenlinnan kaupungin tytäryhteisöaseman myötä säätiön hallinnossa ja toiminnassa noudatetaan Hämeenlinnan kaupungin konserniohjeita. Lisäksi Työvalmennussäätiö Luotsi on Hämeenlinnan kaupungin strateginen säätiö.

Vuonna 2022 realisoituu vuonna 2021 aloitettu säätiön strategian päivittäminen. Strategiassa otetaan huomioon Hämeenlinnan kaupungin strategia.

TALOUDELLINEN TULOS JA TILINPÄÄTÖS

Säätiön tulot 2021

Säätiön varsinaisen toiminnan tuotot 2021 olivat yhteensä 1 864 906,24 €. Suurin palveluiden ostaja oli Hämeenlinnan kaupunki, joka osti säätiön palveluita suoriteperusteisten ostopalvelusopimusten mukaisesti mielenterveys- ja vammaispalveluita 1 010 100,00 €, kuntouttavaa työtoimintaa 310 315,16 €, työllisyyspalveluita suoraan hankintana 81 249,96 € sekä työllisyyspalveluita dynaamisella pientehkävillä 73.704,19 €.

TE-hallinnon palkkatukea säätiö sai 236 412,16 €. Seurakuntien tuki HTR-logistiikkakeskus-projektiin oli 38 386,75 €.

Luotsi sai ajanjaksolle 1.11.2020 – 28.2.2021 Valtiokonttorin yritysten määräaikaista kustannustukea (ns. koronatuki) 82 468,37 €.

Säätiön menot 2021

Säätiön varsinaisen toiminnan menot 2021 olivat 1 828 875,27 €. Edellisvuonna menot olivat 2 371 438,71 €. Vuoden 2021 suurin menoerä oli henkilöstömenot 1 085 507,76 €. Henkilöstökulut olivat 59,4 % kuluista. Henkilöstömenot pienenevät noin 11 % vuoden takaisesta.

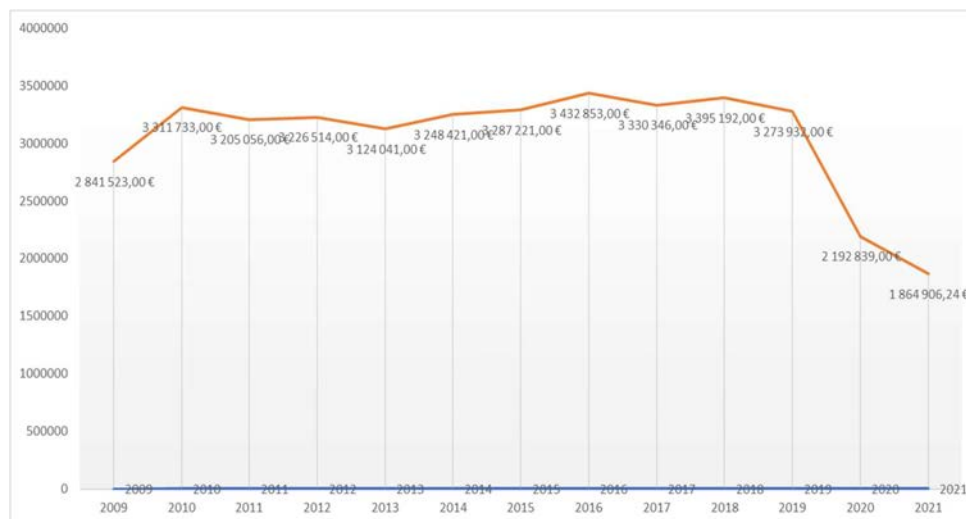
Toimitila- ja kiinteistökulujen osuus oli 352 806,46 €, noin 19,3 % kaikista kuluista. Muita huomattavia menoeriä olivat hallintopalvelut 111 476,39 € (kasvua 18,9 % edellisestä vuodesta), muut hallintokulut 189 163,01 € (vähennystä edellisestä vuodesta 17 %).

Vuoden 2021 tulos

Vuoden 2021 tulos oli 74 095,94 € positiivinen. Talouden yksityiskohtaiset tiedot käyvät ilmi tilinpäätöksen tuloslaskelmista, taseesta ja sen liitetiedoista.

Vuoden 2021 liikevaihto

Vuoden 2021 liikevaihto oli 1 864 906,24 € (vuonna 2020 liikevaihto oli 2 192 839,12 €). Liikevaihto pieneni 15 % edellisestä vuodesta. Liikevaihdon pienenemisen merkittävin syy oli liikkeenluovutus Luotsi Kehitys Oy:lle.

Kuva 1: Säätiön liikevaihto 2009–2021

Lähipiiritaulukko

TOIMET TAI TALOUDELLISET EDUT EUROINA		LÄHIPIIRISUHTEN LUONNE				
A	JOHDON PALKAT, PALKKIOT JA ELÄKESITOUKSET	1	2	3	4	5
			Hallituksen kokouspalkkiot 13 600 €. Toimitusjohtajan palkka 44 066,74 €. Yhteensä 57 666,74 €	-	-	-
B	SOPIMUKSET	Myyntit Hämeenlinnan kaupungille 1 493 305,12 € (alv 0 %), joka jakautuu kuntouttava työtoiminta 305 880 €, sosiaalihuollon palvelut 1 010 100,00 €, työllisyyspalvelut 81 249,96 €, palvelumyynti 73 680,00 €, muut tuotot 22 000,00 € ja tuotemyynti 395,16 €. Luotsisäätiö on ostanut kaupungilta 4 216,54 € (alv 0). Säätiön tytäryhtiö Luotsi Kehitys Oy on ostanut Hämeenlinnan kaupungilta tilavuokrat 18 157,70 € (alv 0), sähkö/kaasu 7 960,05 € (alv 0) Luotsi Kehitys yhteensä 26117,75 € Ostot kaupungilta yhteensä 30 334,29 €.	-	-	-	

C	MYÖNNETTY TUKI	Hämeenlinnan Seurakuntayhtymä 41 400 €.	-	-	-	-
D	ANNETUT LAINAT, VASTUUT JA VASTUUSITOUUMUKSET	Laina Hämeenlinnan kaupungilta 80 000 €, lyhennetty vuonna 2021 0 €, maksuvapaa vuosi.	-	-	-	-
E	SANALLINEN KUVAUS TOIMISTA JA TALOUDELLISISTA EDUISTA	1. Hämeenlinnan kaupungille myytävät palvelut ovat tuotteistettuja palveluita, joiden hinta määräytyy palvelusopimusten mukaan. Palvelut ovat mielenterveyskuntoutujien ja vammaisten työ- ja päivätoiminta, kuntouttava työtoiminta, työllistämispalvelut (työkokeilut ja palkkatuettu työ). Kustannukset koostuvat henkilöstökuluista, kiinteistökuuluista ja muista palvelun tuottamiseen liittyvistä kuluista. Hallitus hyväksyy säätiön palveluhinnaston/palvelusopimukset vuosittain. Hinnat ovat liitteenä. Palvelumyynnin hinnat määräytyvät sopimuskohtaisesti.				
LÄHIPIIRISUHTEEN LUONNE						
1	Säätiön perustaja ja säätiössä määräysvaltaa käyttävä sekä näiden tai säätiön tytäryhteisö ja -säätiö					
2	Säätiön ja 1 kohdassa tarkoitetun yhteisön ja säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, vastuunalainen yhtiömies ja tilintarkastaja.					
3	Säätiön asiamies ja muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtamiseen. Jos ryhmään 3 kuuluu vain yksi johtaja, kuten asiamies, tämän tiedot voidaan yhdistää kohtaan 2.					
4	1–3 kohdassa tarkoitetun ihmisen perheenjäsen*					
5	1–4 kohdassa tarkoitetun ihmisen tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö					
* aviopuoliso ja avopuoliso, oma ja puolison lapsi ja tämän puoliso ja jälkeläinen sekä oma ja puolison vanhempi, isovanhempi ja tämän vanhempi						
TOIMIEN JA TALOUDELLISTEN ETUJEN SELITYKSET						
A	Säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja hänen sijaisesta sekä asiamiehestä ja muusta henkilöstä, joka osallistuu säätiön johtamiseen, ilmoitetaan palkat ja palkkiot sekä eläkesitoumukset näistä tehtävistä. Kohdassa ilmoitetaan esim. kokouspalkkiot, vuosipalkkiot, palkat, eläkesitoumukset, konsulttipalkkiot sekä muut rahalliset korvaukset, jotka säätiön johtoon kuuluva ja johtamiseen osallistuva saa säätiön hyväksi tekemästään työstä.					
B	Sopimuksista ilmoitetaan esim. vuokra-, konsultointi- ja myyntisopimukset. Sopimuksista ilmoitetaan kaikki säätiön ja lähipiiriin kuuluvien välillä tehdyt kaupalliset toimet, joita ei ole ilmoitettu muissa kohdissa. Jos kaupallinen toimi sisältää alennuksen lähipiiriin kuuluvalle, sopimushinta on markkinahintaan nähden alhaisempi, edun arvo kuvataan kohdassa E.					
C	Myönnettyä tukea voivat olla esim. apurahat, avustukset ja palkinnot sekä muut osittain tai kokonaan vastikkeettomat taloudelliset edut, kuten lähipiiriin kuuluvan säätiöltä saamat osittain tai kokonaan vastikkeettomat käyttöedut					
D	Euromäärien lisäksi on ilmoitettava, miten lainat, vastuut ja vastuusitoumukset liittyvät säätiön tarkoituksen toteuttamiseen, toimintamuotoihin ja varainhoitoon sekä niiden pääasialliset ehdot.					
E	Tässä voidaan kuvata tarkemmin taloudellisen toiminnan luonnetta (esim. "C2 annettu apurahaa x euroa. B4 tehty konsultointisopimus asiamiehen lapsen kanssa"). Mikäli tämä pääryhmä ei anna oikeaa ja riittävää kuvausta tehdyn toimen luonteesta, siitä annetaan lisätietoa toimintakertomuksessa tai liitetiedoissa olevan taulukon yhteydessä.					

Liite lähipiiritalukoon

Hämeenlinnan kaupungille vuonna 2021 tuotettavien palvelujen sisällöstä, määristä ja maksuista.

	palvelun arvo	pv hinta	pv lukumäärä
Työllisyyspalvelut			
Dynaamiset pienhankinnat	73 680		
Työllisyyspalvelut (HTR)	81 250		
Yhteensä	154 930		
Kuntouttava Työtoiminta			
	305 880		
Vammaispalvelut			
Työtoiminta vammaisille	325 600	37,00	8 800
avotyötoiminta vammaisille	147 560	23,80	6 200
vammaisten päivätoiminta Lammilla	95 400	84,50	1 129
Työ ja toimintapalvelu Lammilla	174 846	64,14	2 726
Yhteensä	743 406		
Mielenterveyskuntoutujien palvelut			
Työtoiminta	250 800	41,80	6 000
Avotyötoiminta	15 912	23,40	680
Yhteensä	266 712		
Muita palveluita			
Muut tuotot ja tuotemyynti	22 395		
Yhteenveto			
Työllisyyspalvelut	154 930		
Kuntouttava työtoiminta	305 880		
Vammaispalvelut	743 406		
Mielenterveyskuntoutujien palvelut	266 712		
Muut palvelut	22 395		
YHTEENSÄ	1 493 323		

Työvalmennussäätiö Luotsi sr	Jaksolta	
	1.1.2021 - 31.12.2021	
Tuloslaskelma, konserni		
Varsinainen toiminta		
Varsinaisen toiminnan tuotot		2 607 835,69
Muut tuotot		446,61
Kulut		
Varsinaisen toiminnan kulut		
Aineet ja tarvikkeet, ulkopuoliset palvelut	-	124 427,55
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-	1 184 437,13
Eläkemaksut	-	196 695,45
Muut henkilösivukulut	-	38 397,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-	21 593,46
Muut kulut		
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-	18 615,28
Toimitilakulut	-	611 009,44
Ajoneuvokulut	-	43 857,39
Atk-laite ja -ohjelmistokulut	-	36 061,22
Matkakulut	-	12 148,82
Myyntikulut	-	1 982,65
Hallintopalvelut	-	152 482,57
Muut hallintokulut	-	207 308,01
Muut liikekulut	-	1 244,51
Muut rahoituskulut	-	704,11
Tilikauden tulos		
9950 Veronpalautukset / jäännösverot		-
Tilikauden alijäämä	-	42 683,00

Työvalmennussäätiö Luotsi sr	Jaksolta	
	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Tuloslaskelma		
Varsinainen toiminta	36 030,97 -	221 860,21
Tuotot	1 864 906,24	2 192 839,12
Kulut		
Varsinaisen toiminnan kulut	- 9 717,70 -	161 018,68
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 860 124,68 -	985 530,04
Palkkiot	- 13 840,00 -	7 460,00
Loma-ajan ja sosiaalipalkat	- 39 829,64 -	57 447,95
Luontoisedut	- 1 339,50 -	1 064,88
Saadut korvaukset palkoista	8 037,11	11 274,87
Luontoisetujen vastatili	1 339,50	1 064,88
Henkilösivukulut	- 148 415,31 -	147 161,57
Muut henkilösivukulut	- 31 335,24 -	32 379,51
Poistot ja arvonalentumiset	- 14 668,46 -	5 304,09
Muut kulut		
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	- 13 264,05 -	18 490,75
Toimitilakulut	- 352 806,46 -	590 719,43
Ajoneuvokulut	- 9 129,52 -	41 204,66
Atk-laite ja -ohjelmistokulut	- 28 478,03 -	33 121,68
Muut kone- ja kalustokulut	- 2 073,58 -	2 871,89
Matkakulut	- 12 148,82 -	13 783,41
Myyntikulut	- 251,96 -	814,84
Hallintopalvelut	- 111 478,39 -	93 751,88
Muut hallintokulut	- 189 163,01 -	227 822,64
Muut liikekulut	- 187,53 -	6 536,05
Varainhankinta	38 386,75	-
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	- 321,78 -	6 497,02
Tilikauden tulos	74 095,94 -	228 357,23
Tuloverot	-	-
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-	-
9900 Ennakkoverot	-	-
9950 Veronpalautukset / jäännösverot	-	-
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	74 095,94 -	228 357,23

Työvalmennussäätiö Luotsi sr	31.12.2021
	Konsernitase
Vastaavaa	247 451,29
PYSYVÄT VASTAAVAT	52 328,49
Aineettomat hyödykkeet	709,23
Aineelliset hyödykkeet	51 619,26
Sijoitukset	-
VAIHTUVAT VASTAAVAT	195 122,80
Pitkäaikaiset saamiset	50 840,00
Aineet ja tarvikkeet	18 614,64
Lyhytaikaiset saamiset	115 015,71
Rahat ja pankkisaamiset	10 652,45
Vastattavaa	247 451,29
OMA PÄÄOMA	373 417,55
Osakepääoma	32 000,00
Edellisten tilikausien alijäämä	-362 734,55
Tilikauden alijäämä	-42 683,00
VIERAS PÄÄOMA	620 868,84
Pitkäaikainen vieras pääoma	87 840,11
Lyhytaikainen vieras pääoma	533 028,73

Työvalmennussäätiö Luotsi sr
Tase

	31.1.2021	31.12.2020
Vastaavaa	201 695,15	245 585,15
PYSYVÄT VASTAAVAT	81 553,49	12 366,20
Aineettomat hyödykkeet	709,23	2 836,95
Aineelliset hyödykkeet	30 844,26	9 529,25
Sijoitukset	50 000,00	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	120 141,66	233 218,95
Pitkäaikaiset saamiset	50 840,00	50 840,00
Lyhytaikaiset saamiset	63 794,70	166 139,20
Rahat ja pankkisaamiset	5 506,96	16 239,75
Vastattavaa	201 695,15	245 585,15
OMA PÄÄOMA	-256 638,61	-330 734,55
Osakepääoma	32 000,00	32 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-362 734,55	-362 734,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	74 095,94	0
VIERAS PÄÄOMA	458 333,76	576 319,70
Pitkäaikainen vieras pääoma	87 840,11	60 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	370 493,65	516 319,70

LIITETIEDOT**Tieto tilinpäätöksen laatimisessa käytetyistä säännöistä**

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu pien- ja mikroyritysten tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (PMA) pienyrityssäännöstöä.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**Jaksotuseriaatteet ja –menetelmät**

Poistoajat ovat:

Vuokrahuoneiston perusparannus tasapoisto 5 vuotta

Koneet ja kalusto menojäännös 25 %

Vertailukelpoisuus edellisiin tilikausiin

Säätiön muille kuin hankintayksiköille tapahtuva myynti on yhtiötetty Luotsi Kehitys Oy:lle (y-tunnus 3175254-7) ja samalla myös henkilöstöresursseja on jaettu yhtiöiden kesken. Näistä syistä tilikausi ei ole vertailukelpoinen edellisten tilikausien kanssa.

Varsinaisen toiminnan tuottoihin kuuluvat kertaluonteiset erät:

Saadut avustukset ja tuet 127 317,28 euroa

Ollennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen:

Aluehallintovirastolle on jätetty syksyllä 2021 hakemus Reitti Ammattiin -toiminnalle (nuorten työpajatoiminta) ajalle 1.6.2022–31.5.2023. Päätös saataneen huhtikuussa 2022.

Vuoden 2022 alussa Työvalmennussäätiö Luotsi on toteuttanut merkittävän talouteen vaikuttavan rakennemuutoksen muuttamalla vuoteen 2021 verrattuna pienempiin ja edullisempiin toimitiloihin.

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat muilta	2021	2020
	30 000,00	30 000,00
Muut vastuut		
Leasingvastuut seuraava tilikausi	14 204,52	20 545,51
Leasingvastuut myöhemmin	23 283,28	25 002,46
yhteensä	37 487,80	45 547,97

Leasingvastuut, Ikano Bank Oy, Siemens Financial Services AB ja Nordea Rahoitus Suomi Oy

Toimitilat	2021	2020
Vuokravastuut seuraava tilikausi	250485,91	414884,60
Vuokravastuut myöhemmin	493475,70	0
yhteensä	743961,61	414884,60

Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä	2021	2020
	21,6	51

OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oman pääoman erittely	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	32 000,00	32 000,00
Peruspääoma 31.12	32 000,00	32 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-362 734,55	-120 308,55
Muutokset tilikauden aikana	0,00	-14 068,77
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	-362 734,55	-134 377,32
Tilikauden yli-/ alijäämä	74 095,94	-228 357,23
Vapaa oma pääoma yhteensä	-288 638,61	-318 672,31
Oma pääoma yhteensä 31.12.	-256 638,61	-330 734,56

Toiminnan jatkuvuus

Säätiön lyhytaikaiset velat ylittävät säätiön lyhytaikaiset varat. Säätiön toiminnan jatkuvuus on riippuvainen Hämeenlinnan kaupungilta saatavasta rahoituksesta.

Työvalmennussäätiö Luotsi sr, konserni liitetiedot**Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet**

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu pien -ja mikroyritysten tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (PMA) pienyrityssäännöstöä.

Konsernitilinpäätös laaditaan suomalaista tilinpäätöskäytäntöä noudattaen ja se perustuu liiketoimien alkuperäisiin hankintamenoihin.

Tytäryritys

Luotsi Kehitys Oy

Y-tunnus 3175254-7

Kotipaikka Hämeenlinna

Omistusosuus 100%

Arvostusperiaatteet ja menetelmät:

Konsernin käyttöomaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa. Rahoitusomaisuuteen merkityt myynti-, laina- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa.

Jaksotuperiaatteet ja – menetelmät

Konsernin omistaman käyttöomaisuuden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti, joka on yhdenmukainen evl-poistojen kanssa. Irtain omaisuus poistetaan 25% menojäännöspoistona.

Pitkäaikaiset lainat

Myöhemmin kuin viiden vuoden päästä erääntyvä pitkäaikainen vieraspääoma

2021

Lainat muilta

30 000 eur

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Paikka: Hämeenlinna

Aika: 30.03.2022

Heikki Rantala
toimitusjohtajaMarko Ahtiainen
hallituksen puheenjohtajaKimmo Reinikainen
hallituksen varapuheenjohtajaSara Kaloinen
hallituksen jäsenChrister Brännkärr
hallituksen jäsenTuomas Koskinen
hallituksen jäsenTessa Olin
hallituksen jäsen**Tilinpäätösmerkintä**

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Paikka: Hämeenlinna

Aika:

BDO Oy Tilintarkastusyhteisö
Minna Äinasvuori

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista**Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa****Tilinpäätös**

Tilinpäätös ja tase-erittely

Tililuettelo ja saldoluettelot

Tilikohtainen tuloslaskelma

Tilikohtainen tase

Tililuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Palkkakirjanpito

Varastokirjanpidot

Tositteet

Automaattiset tilinpäätöskirjaukset	1 - 2
Jaksotukset	1 - 61
Järjestelmän muodostamat	3 - 14
Muut	1 - 53
Myyntilasku	1 - 78
Myyntisuoritus	1 - 314
Ostolasku	1 - 739
Ostosuoritus	1 - 747
Palkat ulkoinen järjestelmä	1 - 30
Pankki	1 - 518

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 33 pages before this page
Dokumentet inneholder 33 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 33 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 33 sider før denne side

Detta dokument innehåller 33 sidor före denna sida

MINNA MARIA AINASVUORI

0be82ce3-1d7b-4f9f-ab75-b9bfc6482a5e - 2022-06-21 10:42:09 UTC +03:00
BankID / MobileID - 41ba5f19-2f3b-411a-a1e2-3e5317214263 - FI

MARKO KRISTIAN AHTIAINEN

6e94e7fe-5c74-4fcb-b908-3107605be3e6 - 2022-06-21 10:42:23 UTC +03:00
BankID / MobileID - 1cee5a19-08dd-4960-b39f-92384d55a8ff - FI

SARA TUULIKKI KALOINEN

042c2ac0-d074-47ae-9ab4-730588322227 - 2022-06-21 10:50:45 UTC +03:00
BankID / MobileID - e6e1d63a-3edd-4235-99ac-2c6c767e6a5e - FI

HEIKKI RANTALA

371a2e4b-1a37-4de6-951c-010c1c5428b2 - 2022-06-21 11:36:06 UTC +03:00
BankID / MobileID - ad963d3a-97ee-43ff-91a8-d6fdc7f986b3 - FI

Tessa Teea Elina Olin

88a3caf2-bea1-449f-a103-684302fb6719 - 2022-06-21 12:48:41 UTC +03:00
BankID / MobileID - c386630a-d5a0-47ba-b383-d64651337c1b - FI

Christer Justus Brännkärr

2f4b9ce0-d77e-49a3-8ef6-752ee7eeb626 - 2022-06-23 08:38:21 UTC +03:00
BankID / MobileID - 642d6709-6f8b-4442-ad8f-b6709b3a3463 - FI

TUOMAS TAPANI KOSKINEN

4f2c493e-5131-4175-a18e-7db53d798903 - 2022-06-29 08:59:38 UTC +03:00
BankID / MobileID - 58d96b44-c031-425d-92f4-1ffdf93228dc - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 34 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 34 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 34 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 34 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 34 sider før denne side

KIMMO KALEVI REINIKAINEN

969e247b-d08d-490c-bb1c-f161e3dbe179 - 2022-06-29 14:47:26 UTC +03:00

BankID / MobileID - 57298ecb-0630-443b-8da0-852abcdcae18 - FI

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende